

Tid Tisdagen den 24 september 2013, kl 16.00 – 17.40
Plats Stora Kollegiesalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 24 september 2013

Ann Mari Engel

Rasmus Jonlund

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Ann Mari Engel, vice ordföranden (V)
Maria Braun (M)
Arba Kokalari (M)
Manne Bergström (M)
Rasmus Jonlund (FP)
Tomas Rudin (S)
Salar Rashid (S)
Monika Lindh (S)
Mats Berglund (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Joar Forssell (FP)
Johan Nilsson (M)

för Madeleine Sjöstedt (FP)
för Vakant (M)

Ersättare:

Arin Karapet (M)
Lars Jilmstad (M)
Cecilia Önfelt (C)
Tony Nilsson (S)
Ewa Carlsson-Hallberg (S)
Eleonore Eriksson (S)
Marja Sandin-Wester (MP)
Mårten Andersson (V)

Tjänstemän:

Stadsarkivet: Förvaltningschefen Lennart Ploom
Kulturförvaltningen: Förvaltningschefen Berit Svedberg, Ann-Charlotte Backlund,
Marion Hauge Lindberg, Patrik Liljegren, Inga Lundén, Lena Mittal och Johan Westin
samt borgarrådssekreteraren Jonas Uebel och biträdande borgarrådssekreteraren
Anders Gustafsson från roteln.

§ 9

Remissvar om miljöförvaltningens förslag till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050

Dnr 1.1/3021/2013

SSA Dnr 1.6-10520/13

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens och Stadsarkivets gemensamma förslag:

- 1 Kulturnämnden godkänner och överlämnar kulturförvaltningens och Stadsarkivets gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Kulturnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens och Stadsarkivets gemensamma tjänsteutlåtande från den 4 september 2013.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har arbetat fram ett förslag till ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050”. Förslaget innehåller åtgärder för hur de fossila bränslena ska fasa ut som energikällor genom konvertering där fossila bränslen byts ut till andra bränslen och genom energieffektiviseringar. I planen analyseras all energianvändning och därmed uppkomna utsläpp inom Stockholms kommuns geografiska gräns.

Slutsatsen i planen är att det är möjligt att uppnå målet om att ingen energi med fossilt ursprung används i Stockholm år 2050, utom bränsle till flyg och sjöfart samt utsläpp från eldnings av fossil plast. För att lyckas uppnå målet är det av största vikt att beslut som stödjer detta tas i god tid av staden, staten och enskilda aktörer i samverkan. Dessutom måste ekonomiska medel avsättas och styrmedel inrättas.

Kulturförvaltningen och Stadsarkivet är positiva till förslaget ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050”.

Sammanfattning

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Rasmus Jonlund m.fl. (FP), Maria Braun m.fl. (M) och vice ordföranden Ann Mari Engel (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Tomas Rudin m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:
  - I huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut
  - Föreslå följande förändringsförslag:
    1. Att Miljöförvaltningen återkommer med en reviderad färdplan som visar vad det skulle krävas för att fossilbränslena skulle kunna vara utfasade från vår stad 2030 respektive 2040
    2. Att en konkret åtgärdsplan utarbetas för Stockholm, där staden med snabbhet presenterar och vidtar nödvändiga åtgärder för att göra Stockholm fossilbränslefritt

3. Att tydliga krav formuleras på åtgärder och insatser som staten/regeringen, landstinget och andra aktörer måste genomföra för att ett fossilbränslefritt Stockholm ska uppnås - så tidigt som möjligt.
- Därutöver anföra:

Stockholm ska vara världens första fossilbränslefria stad

Dagens globala utsläpp av växthusgaser är ca 50 miljarder ton per år, en ökning med över 30 procent sedan 1990. Effekterna av världens accelererande klimatutsläpp hotar att bli förödande för vår planet. Stockholm har en lång historia av framgångsrikt miljöarbete, och ska vara ledande stad i världen i att bedriva klimatarbete. Stockholm har två uppgifter i detta sammanhang. För det första att Stockholm tar sitt ansvar och vidtar åtgärder för att minska sina faktiska utsläpp. Den andra uppgiften är att som föregångsstad visa att det går att omvandla ett samhälle till fritt från fossilbränslen. Men ska Stockholm kunna spela denna roll som modellstad för hur städer världen över kan minska sina utsläpp, krävs snabba och resoluta åtgärder – och högre ambitioner än 2050.

Målabitionen som förvaltningens färdplanarbete, är i grunden för låg. Exempelvis har Köpenhamn satt målet att man ska vara världens första koldioxidneutrala stad 2025. Andra städer, både utanför landets gränser, som innanför har höjt sina ambitioner så mycket att Stockholm riskerar att hamna efter. Riksdagen har slagit fast att Sverige som land inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2050. I beaktande av att Stockholm är en kommun som vare sig har jordbruksproduktion eller energitug processindustri i större omfattning, vilka är två sektorer som Naturvårdsverket pekar ut som de svåraste att få ner utsläppen från, så bör Stockholm kunna ha högre ambitioner med det samlade klimatarbetet än att också ha 2050 som slutår.

Tack vare tidigare investeringar i exempelvis utbyggt fjärrvärmenät, tunnelbane- och annan kollektivtrafikutbyggnad har Stockholm kunnat minska sina utsläpp per invånare rejält under de senaste decennierna. Stockholm har onekligen särskilda förutsättningar att bli första stad i landet och världen att fasa ut de fossila bränslena.

Oavsett till vilket år Stockholm (och Sverige) lyckas bli fossilbränslefritt, så är arbetsuppgiften monumental. Det kommer att krävas stora och långsiktiga investeringar och genomgripande insatser. Handslag och överenskommelser över blockgränserna kommer att vara nödvändiga för att få den säkerhet och förutsägbarhet som stadens (och landets) invånare och verksamheter behöver för att kunna, hinna och våga ställa om.

Fossilbränsleutfasningen sker inte genom årtals exercis - utan genom konkreta åtgärder, investeringar, aktiva politiska beslut och förutsägbarhet för medborgare och verksamheter. Under de kommande decennierna kommer det rimligen att ske många maktväxlingar som skapar osäkerhet både i stadens egen förvaltning och hos alla de privata aktörer som måste delta. Därför kommer blocköverskridande arbete att vara viktigt.

Staden måste vara beredd att hela tiden pröva, utvärdera, ompröva och ta nya tag. Som framgår av miljöförvaltningens förslag till färdplan har de flesta åtgärder möjlighet att få stark effekt också redan före 2050. Det kommer att krävas att hela staden, regionen inklusive landstinget och staten drar åt samma håll.

Förvaltningen har gjort ett bra underlag, men som samtidigt är ofullständigt. Förslaget till färdplan visar att målet är möjligt att uppnå, men att osäkerheterna är stora om hur målet faktiskt ska kunna nås.

Förvaltningen bör därför återkomma med förslag till konkreta åtgärder för hur fossilbränslefrihet ska kunna nås (också före 2050). Några exempel på vad som bör tas upp:

Energihushållningen

En stor utmaning, som förvaltningen också pekar på, kommer att vara energieffektiviseringen av byggnader. Stora och långsiktigt förvaltade fastighetsbolag har möjlighet att över tid slå ut dyra investeringar som först på sikt ger rejäl avkastning tillbaka. Exempelvis har mindre bostadsrättsföreningar inte denna kraft. Funktioner och lösningar behöver tas fram för att lösa denna uppgift. Den kan i sammanhanget därmed noteras att de ideologiskt drivna utförsäljningarna av allmännyttan försvårat för Stockholms klimatomställning.

Energiförsörjningen

Ett fossilbränslefritt Stockholm kan inte bara bli ett biobränslebaserat Stockholm. Förvaltningen har alldeles rätt i att ett biobränslebaserat Stockholm förutsätter ett väsentligt mycket mera energieffektivt Stockholm (annars kommer biobränslen inte att räcka till vilket kommer att visa sig i höga biobränslepriser). Utförsäljningen av Stockholm Energi har varit ett mycket stort misstag. Staden bör undersöka möjligheterna att återskapa en energiverksamhet som arbetar med ett långsiktigt perspektiv och med syftet att bygga ut förnybar energiproduktion, som vind, sol och biogas - samt att hålla nere stockholmarnas energipriser – snarare än att ge största möjliga avkastning till aktieägarna. En sådan energiverksamhet kan också vara ett stort stöd i energieffektiviseringen.

Transportsektorn

Staden bör driva på för en utbyggnad av tunnelbana och annan kollektivtrafik i regionen. Staden behöver också särskilt driva på för att regeringen med snabbhet omsätter sitt mål om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030 till skyndsamt och konkret politik, samt att utvecklingen när det gäller förnybara fordonsbränslen går vidare. Skattereglerna för drivmedel till fordon behöver vara långsiktiga. För närvarande är besluten om skattenedsättning ettåriga, vilket är orimligt.

Staden kan enskilt göra mycket för att stimulera framväxten av exempelvis elbilar, och ska göra detta, men den nationella nivån har ett särskilt ansvar.

Arbetet i Stockholm måste fortsätta med att säkra utrymme för bussar, nyttotrafik, fotgängare och cyklister. Staden bör utveckla en politik för att stödja alla de som inte vill äga en bil men som då och då behöver hyra eller använda en bil i en bil-pool.

Uppgiften att göra Stockholm fossilbränslefritt är som tidigare nämnts närmast monumental. Flera av investeringarna som krävs har så långa ledtider att dessa, tillsammans med andra åtgärder, behöver komma igång skyndsamt. För att öka handlingskraften och få större genomslag i stadens alla förvaltningar och bolag, samt för att Stockholm stad ska bli en tydligare aktör nationellt och regionalt – behöver en ”task force” direkt under stadshusets centrala ledning inrättas.

3) Mats Berglund (MP) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

att godkänna färdplanen med de förändringar som föreslås i enlighet med Miljöpartiets förslag till beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden
att därutöver anföra:

Efter snart två fulla mandatperioder med den moderatstyrda alliansen i såväl Stadshuset som Sveriges riksdag har vi i Stockholm och Sverige numera vant oss vid låga ambitioner vad gäller klimatpolitiken. Ansatserna i Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 är goda, men tempot och höjden på ambitionerna är för låga. Miljöpartiet har länge förespråkade ett fossilbränslefritt Stockholm 2030, med den politik vi avser att föra är det ett rimligt och genomförbart mål.

Beslutsgång

Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Rasmus Jonlund m.fl. (FP), Maria Braun m.fl. (M) och vice ordföranden Ann Mari Engel (V).

Reservation

Tomas Rudin m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mats Berglund (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas vice ordföranden Ann Mari Engel (V) enligt följande:

Flera bedömare uppger att industrialiserade världens utsläpp av klimatgaser måste upphöra senast 2030 för att klimateffekterna ska minimeras och världens utvecklingsländer ges möjlighet till en rättvis utveckling.

Förslaget till färdplan indikerar att med högre ambitioner skulle det vara fullt möjligt att skapa ett fossilfritt Stockholm före år 2050. Men för att nå detta krävs bl.a. att Förbifart Stockholm stoppas och resurserna används för utbyggd kollektivtrafik.

Vid protokollet
Lena Mittal

Rätt utdraget intygar:
